

עבירת התחזות לרופא - משמעותה והעונש לצידה

היוקרה, המעמד והכסף שהחברה המודרנית מתגמלת איתם בעלי מקצוע שונים כגון רופאים, פסיכולוגים ועורכי דין, יחד עם הקושי והזמן שלוקח להרוויח ביושר תעודות אלו, גורם לאנשים מסוימים להתחזות לבעלי אותם מקצועות, מתוך רצון להשיג מעמד, כבוד, או רווח כלכלי. כיצד החוק מתייחס לעבירה של התחזות לאדם אחר או לבעל תעודה, ובפרט לרופא, מתוך מטרה להונות ומה הם העונשים הקבועים בחוק בגין עבירה זו? עו"ד אסף דוק מסביר.

יסודות עבירת התחזות לרופא

על פי חוק העונשין, [עבירת התחזות לאדם אחר](#) או לבעל מקצוע מתוך מטרה להונות, הינה עבירה פלילית חמורה לצדה נקבעו עונשי מאסר ממושכים. לפי סעיף 441 לחוק העונשין, אדם המתחזה לאדם אחר מתוך כוונה להונות, דינו עד **3 שנות מאסר**. במידה והוא עושה זאת בכדי להשיג נכס או צוואה - דינו עד **5 שנות מאסר**.

סעיף 443 לחוק העונשין הנוגע [להתחזות כבעל תעודה](#), קובע עד **5 שנות מאסר** לאדם אשר עושה שימוש שלא כדין בתעודת רופא, עורך דין, שוטר וכדומה, וכן ייחשב כמי שזייף את התעודה. כפי שצוין, המחוקק רואה בחומרה עבירות אלו. כמו כן, לפי **פקודת הרופאים** נקבע תחת סעיף 48 עד **שנת מאסר** למתחזה לרופא. עונש זה נקבע לאדם העוסק ברפואה שלא כדין.

מלבד הסעיפים שצוינו, לא פעם אדם שהתחזה לבעל תעודה יואשם בעבירות נלוות נוספות;

עבירת התחזות לרופא שעשויה להתגלגל לעבירות נלוות נוספות

חוק העונשין מגדיר מרמה כטענת עובדה בעניין שבעבר, בהווה או בעתיד, הנטענת בכתב, בעל-פה או בהתנהגות, ואשר הטוען אותה יודע שאינה אמת או שאינו מאמין שהיא אמת. עונשו של אדם [המקבל דבר במרמה](#) הוא עד **3 שנות מאסר**. במידה והעבירה נעברה בנסיבות מחמירות הדין מזנק לעד **5 שנות מאסר**.

עבירת התחזות כעובד ציבור המנויה בסעיף 283 לחוק העונשין וקובעת עונש מאסר של עד **3 שנות מאסר** על אדם [המתחזה לעובד ציבור](#), כאשר אותו העובד נדרש מכוח תפקידו לעשות פעולה או להיות נוכח. הדבר נכון גם לגבי מי שמציג את עצמו כעובד ציבור ומתיימר מכוח תפקיד זה לעשות פעולה או להיות נוכח במקום.

בנוסף, במידה וההתחזות במטרה לקבל דבר נעשית תוך [שימוש במסמכים מזויפים](#), העונש הצפוי למבצעה הוא עד **3 שנות מאסר**. כמו כן, ישנן נסיבות מחמירות הנוגעות בין היתר להיקף הזיופים והנזק הכרוך בהם מבחינה כלכלית, משפטית, עסקית וחברתית - אשר התקיימות עלולה להוביל אף לעד **5 שנות מאסר**.

סעיף 345(א) לחוק העונשין דן בעבירת [אינוס במרמה](#) וקובע עד **16 שנות מאסר** לבעל אישה בהסכמתה, שהושגה במרמה לגבי מיהות העושה או מהות המעשה. זאת ועוד, סעיף 345(ב) קובע עד **20 שנות מאסר** לבעל קטינה שטרם מלאו לה 16 שנים בהסכמה שהושגה במרמה לגבי מיהות העושה או מהות המעשה. בנוסף, העושה [מעשה מגונה בקטינה](#) שטרם מלאו לה 16 שנים בהסכמה שהושגה במרמה - דינו - עד **10 שנות מאסר**.

עבירת ההטרדה המינית וההתנכלות מתייחסת לתופעה של פגיעה בפרט בדרך של הצעות מיניות, התייחסויות מיניות או התנכלות למוטרד. העונש המרבי בגין עבירת [הטרדה מינית](#) עומד על **שנתיים מאסר**, ובמידה שהתקיימה גם התנכלות עשוי העונש לטפס ל-3 עד **4 שנות מאסר**. כמו כן, ניתן לתבוע את

המטריד בתשלום פיצויים עד 120 אלף שקלים, לכל מעשה הטרדה מינית.

מבצעי ההתחזות עשויים גם להתחמק מתשלומי מס, להלבין הון או לקחת את הכספים לצרכיהם האישיים. העונש בגין [עבירות מס](#) נע בין 5-7 שנות מאסר ובגין [הלבנת הון](#) עד 10 שנות מאסר.

התחזות לרופא - חמור בהרבה מהתחזות רגילה

לא פעם אנו שומעים באמצעי התקשורת על אנשים שהתחזו לרופאים בבתי חולים, בקליניקות פרטיות, ובמסגרות טיפוליות שונות. הסמכות, הרווח הכלכלי, ולמרבה הצער - לא פעם גם רצון לקבל סיפוק מיני - מובילים לביצוע עבירת התחזות לרופאים תוך הצהרה שהם בעלי תעודות ורישיונות כדין ולהעניק לקרבנותיהם טיפול רפואי. לא אחת, עוברות שנים רבות בטרם ההונאה מתגלה.

התחזות לרופא נחשבת חמורה בגלל הפוטנציאל ההרסני שלה הן לגופם והן לנפשם של המטופלים. חומרת עבירה זו מודגמת במקרה של פרופסור סטנלי שניידר (תפ"ח 642-09), עובד סוציאלי בהכשרתו שאף שימש כפרופסור בחו"ל אשר התחזה בארץ לרופא גניקולוג מוסמך ולפסיכולוג מוסמך. סטנלי שניידר נהג לתת טיפול פרטני בביתו תוך שהוא מציג עצמו כאמור כרופא. בשנת 2006 ביצע בקטינה בדיקה גופנית תוך שהוא טוען שהדבר מהווה חלק מהטיפול הנפשי. בשנת 2005 הופנתה אליו צעירה בעקבות אונס שחוותה, והוא הציע לה לבדוק את מצב בתוליה, מתוקף היותו "גניקולוג". הצעירה הסכימה, תוך שהיא מאמינה למעשה ההתחזות. כמו כן, תוך שהוא מתחזה לגניקולוג, הוא נגע באיבר מינה של אישה בה טיפל במשך שנים רבות. בפני נערה אחרת הציג עצמו כפסיכיאטר ובתואנה זו שכנע את המטופלת שיבצע בה בדיקה גופנית.

בשנת 2010 הורשע שניידר בעסקת טיעון בארבע עבירות מרמה תחת נסיבות מחמירות, וכן בארבע עבירות של מעשים מגונים, עיסוק בפסיכולוגיה באופן אשר מנוגד להוראות, שלוש עבירות של אינוס במרמה, וכן התחזות לרופא מורשה. בעקבות עסקת טיעון נגזרו עליו 4 וחצי שנות מאסר בפועל, וכן תשלום פיצויים לקורבנות על סך 170 אלף שקלים.

מקרה זה מדגים עד כמה בקלות יכולים להיות מואשמים ואף מורשעים בעבירת התחזות, שכן, על אף טענת סנגורו של סטנלי שניידר, כי מדובר באדם שעסק ולימד שנים רבות את תחום הייעוץ הנפשי, נחשב למומחה בתחום וכן פרסם מאמרים רבים, עדיין הוא הואשם בעבירות של מרמה לצד עבירות חמורות נוספות, בין היתר עקב כך שהציג עצמו כבעל תעודות שלא כדין, וכבעל מקצועות שהוא לא הוסמך אליהם. בכך, בית המשפט מדגים את החומרה שהוא מייחס לעבירות התחזות, במיוחד כשמדובר בהתחזות לרופא, אשר מבצע בדיקות גופניות פולשניות, וכן משפיע על בריאותם הפיזית והנפשית של מטופליו בצורה משמעותית.

זומנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין התחזות לרופא?

גורמי האכיפה ובתי המשפט רואים את עבירת התחזות לרופא בחומרה ואף הינך עשוי להיות מואשם בעבירות חמורות נלוות נוספות. היוועצות [בעורך דין פלילי](#) הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך המשפטי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך בייעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שסייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

במידה זומנת [לחקירה במשטרה](#) או הוגש נגדך [כתב אישום](#) בעבירות החזקה, נשיאה או שימוש במטעני חבלה, פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או [השאר פרטים](#) ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

{*:fast_contact}